

00	—
39	—
29	35
46	70
96	—
15	23
98	98
25	26

26	54
----	----

6	54
---	----

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy óra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1906.

XXXV. évfolyam. 26. szám.

Csütörtök, február 1.

Rendkívüli megyei közgyűlés.

Nagybecskerek, február 1.

Torontálvármegye törvényhatósági bi-
zottsága ma délelőtt tartotta ez évben első
közgyűlését, melyen azonban a bizottsági
tagok csak igen csekély számban vettek
részét. Ennek dacára nagyon élénk volt a
közgyűlés, sőt helyenkint pikáns. A pikan-
tériát Petrovics Vince gör. keleti román
lelkész szolgáltatta, aki napirend előtti fel-
szólalásában a román kérdést tárgyalta.
Magától értetődik, hogy a főtisztelendő ur
felszólalása nagy érdeket keltett, mert —
mint az elnöklő főispán igen helyesen meg-
jegyezte — ugyancsak ritkaság nálunk,
hál' istennek a nemzetiségi vita, természe-
tes tehát, hogy jobban érdekli a közön-
séget, mint a gazdasági kérdések.

Azután dr. Kardos panaszra követ-
kezett, ki azt óhajtja, hogy az előadók
kiváratva az összes közgyűlési aktákat
és mellékleteit mutassák meg a b. ta-
goknak. Az indítvány a jövő közgyűlés
napirendjére tüzetik ki. Jellemző a mi
parlamentünkre is, hogy e körül a kérdés
körüli 3/4 órai vita indult meg, ellenben a
gazdasági cseledekről szóló szabályrende-
let számtalan paragrafusait közfigyelmet-
lenség mellett alig 10 perc alatt tárgyalták
le. Hiába, tanulunk a nagyoktól!

A közgyűlésről következő tudósítást
közöljük:

Jelen voltak: Dr. Vinczehidly Ernő, Bauer
Henrik, dr. Perisics Zoltán, dr. Pollák Viktor,
Rigó István, Szilágyi Albert, dr. Vászits Endre,
Róth János, Strubert Miklós, Kiss Kálmán, Bielek
Antal, Marton Andor, Thury Mihály, dr. Kardos
Samu, Tóth István, Illiejevics Lyubomir, Popi
Toma, Petrovics Vince, Mayer József, Semsey
Gyula, dr. Várady Imre, Kauffmann István,
dr. Watty Dezső, Mayer Rezső, Watty Miklós,
Watty Endre, Pavelka Mihály, dr. Brájer Lajos,
Zsiross Imre, Annau János, br. Hauser Károly,
Vuchetich István, Vlaskalits Milán, Alexits Bogolyub,
Keksz Miklós, dr. Riesz Jakab, Ország Péter,
Haidegger Ödön, Popovics-Péci Szilárd, dr.
Végh Lajos, Kamenkovics Sándor, Zwirner
György, dr. Mangold Samu, Kozenkay Béla,
dr. Steinbach Béla, Hollstein Ede, Forster
Imre, Poroszkay Béla, Hertelendy Ferenc,
Jankovits Dusan, Napholtz Lajos, dr. Mihálovits
István, dr. Mihálovits Ödön, dr. Sal Ferenc,
Végh Károly, Szalay József, Filkovič Boldizsár,
Hertelendy Ferenc, Wadler Nándor, Lefort Márton,
dr. Nagy Dezső, Markucz Márk, Frey Gusztáv,
dr. Balás Iván, dr. Steinbach Antal, Hegedűs
Kálmán, Veinrich Vilmos, Gille József, Fochsz
György, ifj. Daniel Pál, Birg Péter, Sepsey
Mihály, ifj. Tullits György, Birg Konrád.

Dr. Dellimanics főispán jelenti, hogy
az összegyűlt ügyek tették szükségessé a rend-
kívüli közgyűlés összehívását s miután üdvözlö a
megjelenteket, a közgyűlést megnyitja.

Román kérdés.

Napirend előtt Petrovics Vince bizott-
sági tag kér szót és fölhozza azokat a híreszte-
léseket, melyek azzal vádolják a románságot,
hogy forradalmat akarnak csinálni és csak az
alkalmat várják. Ő ezen — saját szavai szerint
— impertinens állítás ellen a románság nevében
tiltakozik. Kérdezi az alispánt, van-e tudomása
Torontálvármegyében a románság ilyen mozgal-
máról, ha pedig van, miféle intézkedést tett vagy
szándékozik tenni. Ismételtlen hangoztatja, hogy
a románok ezer év óta élnek együtt édes magyar
testvéreikkel és sohasem harcoltak ellenük. Ők
csak törvényben biztosított jogaik végrehajtását
kérik s ezért küzdenek törvényes eszközökkel.
Kívánja, hogy az Isten sokáig éltesse a közös hazát.

Dr. Vinczehidly Ernő m. főjegyző, mint
a távollévő alispán törvényes helyettese, csak

annyt kíván felelni az interpellációra, hogy neki
nincs tudomása a vármegyében semmiféle román
mozgalomról s így minden további következtetés
elesik

Poroszkay Béla örömmel hallotta Petro-
vics m. biz. tag szavait s csak arra nézve van meg-
jegyzése, amit a nemzetiségi törvény végrehajtá-
sáról mondott. Szóla mindig a mellett volt, hogy
a nemzetiségek jogos és törvényes kívánságai
teljesítenek, de Petrovics erre vonatkozó pa-
naszára nem hallgathatja el, hogy a nemzetiségi
törvény végrehajtásának az akadályai az volt, hogy
a románság között volt egy párt, amely e törvény
végrehajtásáért a hazán kívül agitált.

Dr. Dellimanics Lajos főispán konsta-
tálni kívánja, hogy a vármegye székházában
nemzetiségi kérdésről eddig szó sem volt. Ennek
pedig az az egyszerű oka, hogy az itt élő nem-
zetiségek mindig megbecsülték egymást és tiszte-
letben tartották egymás jogait. A midőn annak
a reményének ad kifejezést, kéri a törvényható-
sági bizottságot, hogy térjenek át a napirendre.

A közgyűlés Vinczehidly alispán-helyettes
választ tudomásul veszi s ezzel áttért a napi-
rendre.

Szabályrendelet a gazdasági cseledekről.

Dr. Vinczehidly Ernő m. főjegyző, mint
előadó előterjeszti a vármegyei gazdasági egye-
sületnek az éves gazdasági cseledekről szóló sza-
bályrendelet-tervezetét s konstatálja, hogy e sza-
bályrendeletnek az a főcélja, hogy nemcsak a
gazdasági cseledek jogviszonyait rendezze, hanem
hogy azok jogait megvédje. Ugy az alispánt, mint
az állandó választmányt ez vezette, amikor a sza-
bályrendelet-tervezetet elfogadásra a közgyűlés
elő terjesztette.

Marton Andor hasonló értelemben szól
és hangsúlyozza, hogy a szabályrendelet meg-
alkotásával a vármegye gazdaközöntségére csak
teher járul, de a gazdaközöntség ezt a terhet az
emberiesség és a haladás érdekében önként és
szívesen egyhangulag magára vállalta. Ajánlja
elfogadásra a szabályrendeletet.

Kardos Samu azt mondja, hogy a
szabályrendelet-tervezetet nem ismerik a bizott-
sági tagok s ezzel kapcsolatban azt indítványozza,
hogy a közgyűlés elé tartozó ügyekben, melyek
már az állandó választmányt megjárták, a refe-
rensek engedjenek tekintést az illető ügyekben
a bizottsági tagoknak.

Dr. Vinczehidly Ernő magyarázó szavai
után dr. Várady Imre csatlakozik Kardos fel-
szólalásához, majd pedig Poroszkay Béla, dr.
Dellimanics Lajos, dr. Pollák Győző fel-
szólalásai után abban állapodik meg a törvh.
bizottság, hogy az erre vonatkozó indítványt a
legközelebbi közgyűlésen tárgyalják, dr. Vincze-
hidly Ernő azonban újból határozottan fentartja
abbeli álláspontját, hogy a hivatalos akták át-
tanulmányozását a hivatalfőnök nem köteles meg-
engedni s az annak diskrecionális jogát képezi.

E közbevető vita folytán dr. Vinczehidly
Ernő ismerteti a szabályrendelet főbb pontjait.
(Lapunk a szabályrendeletet egész terjedelmében
közölte.)

A szabályrendelet egyes pontjait, nevezet-
esen a cselédiakás, a vasárnapi munkaszünet,
az erkölcsi nevelés körül élénk eszmecsere folyt
le, melyben részt vettek: Szalay József, Po-
roszkay Béla, Petrovics Vince, Kiss Kálmán,
dr. Nagy Dezső, dr. Vinczehidly Ernő, ifj. Daniel Pál s az elnöklő főispán. A
vita főleg a lakáskérdés rendezésében csucso-
dott ki s többen nagynak találták az állandó
választmány szerint a szabályrendeletben meg-
jelölt lakás térfogatát.

A közgyűlés végezetül azonban úgy hatá-

rozott, hogy a szabályrendelet-tervezet az állandó
választmány javaslata szerint változatlanul el-
fogadtassék.

Egyéb ügyek.

Sürgősségi indítvány folytán tárgyalták ez-
után Ernesztháza község határozatát földvásárlás
tárgyában. A földvásárlás jóváhagyott.

Sürgősségi indítvány folytán tárgyaltatott
Bégaszentgyörgy község határozata a községi
legelőnek az urbéresek részére leendő átíratása
tárgyában. Az állandó választmány jóváhagyó
véleményével szemben Kaufmann István, arra
való tekintettel, hogy a szóban levő legelő jelen-
leg tényleg a község nevében áll, az urbéresek
ennek révén eddig is adókedvezményt élveznek,
kéri a községi határozat feloldását azzal, hogy az
érdekelte urbéresek birói utra utasítottak. A köz-
gyűlés egyhangulag elfogadja Kaufmann indítványát.

Következett a tárgysorozat.

A közgyűlést szombaton folytatják.

Még egy szó a vízvezetékhez.

— Közegészségügyi szempontok. —

Irta: dr. Heimerman Alajos, okl. egészségügy-tanár.

Nagybecskerek, január 31.

A vízvezeték egészségügyi kérdés, nem tisztán
az ivóvíz kérdése. Tehát a tisztaság kérdése is,
sőt nagyobb mértékben az, mit a gyomor vagyis
az ivóvíz kérdése. Nálunk és mindenütt a világon
nem annyira az ivóvíz okozza és terjeszti a
betegségeket, mint inkább a tisztatlanság, a
piszok. És ennek mi a legnagyobb ellensége? A
viz. A tiszta víz, a sok víz és a lágy, mosako-
dásra, fürdésre, mosásra, szóval a tisztaság ápo-
lására alkalmas és az olcsó víz. Városunk ezen
olcsó, lágy és sok tiszta viznek érzi hiányát.
Nagyobb szüksége van — közegészségügyi szempont-
ból — erre, mint jó ivóvízre, mellyel eddigi
mélykutaink és egyes jó házi kutaink valamennyi-
nyire mégis csak ellátnak bennünket. Jó ivóvíz
hiányáról nem panaszkodik máma már senki.
Egyes mélykutaink, pl. a régi vasuti álló-
máznál az, továbbá a közös hadsereg kaszár-
nyája közelében, a Mercy-utcában levő kut
pompás vizet adnak. De panaszunk, hogy drága a
viz, az a víz, mely mosásra, a ruha- és ág-
neműek és testünk tisztántartására szükséges;
amely lágy, szappant tűrő vízből nagyon sok kell.
Illusztráljuk példával. Mint orvos, ragadós beteg-
nél vagyok. Kezem közvetlen érintkezésbe jut a
beteggel. Utána meg kell mosnom kezemet. Ké-
rek vizet. Adnak egy kis tálba annyi vizet, hogy
a kezemet bele se meríthetem egészen. Pedig a
kéz becsületes megmosásához, a megtisztításához
3 liter víz se sok. De annak a szegény asszony-
nak 1/2—3/4 órai munkájába és idejébe kerül,
míg elhozza a Bégáról az egy-két kannányi, csak
10—20 litert kitevő vizet és kénytelen azt el-
hozni esetleg este, rossz időben, napi, házi
vagy napszám munkájától fáradtan és esetleg
magukra kell hagynia emiatt őrizetlenül apró
gyermekait. A jobb módunak drága cselédje pedig
eltölt — eltracscol — egy órai munkaidőt is, míg
elhozza a folyóról a két kanna vizet. Nem-e
tehát drága a tisztaság ápolására szükséges víz?
És nem-e az használ többet a közérdeknek, ki
a meglévő folyónak lágy, tehát piszkoldó és
piszokkivonó vizét használja bővíben a tisztaság,
tehát a közegészség ápolására és tisztasága foly-
tán nem hurcolja testén, ruháján házból ember-
társai közé a ragadós betegséget, mint az, aki
mélykut vizet iszik akár rogvásig?!

Vagy nem közegészségügyi kérdés mindennek
felett a városi vízvezeték ügye?

És tudja-e mindenki, hogy ott, ahol nincs
cseléd a háznál, az a szokás, hogy reggel az
egész család, néha 5—6, néha 8 tag egy liternyi
vizben végigmosakodik? Takarékoskodni kell a
vizzel, mert hezezen beszerezhető, mert időbe
és fáradságba kerül a Bégáról a házhoz való
hozatala és mert drága a vizes ember; (hisz'
annak is csak meg kell élnie).

A Béga lágy, szappant oldó sok vizére van
szükségünk és ezt nem pótolhatjuk a mélykutak
kemény vizével.

De a mélykut vizét igenis pótolhatjuk a
Bégából való vízzel. Mert, ha ezt alaposan meg-

szűrjük — ez manapság technikailag már nagyon jól keresztülvihető — tökéletesebb ivóvizet kaphatunk egészségügyi szempontból a Bégából, mint városunk területének bármelyik mélykútjából.

Talán költségesebb valamivel a vízvezetéknek szűrőteleppel való berendezése, mint a mélykútak furásával való terv. De az kétségtelen, hogy a Béga állandóan, kifogyhatatlanul adja nemcsak a szűrővel kifogástalanul tehető, tehát jó ivóvizet, hanem a tisztasági és háztartási — gazdasági célokra szükséges vizet is és pedig mindig s mindörökké a legnagyobb igényeket is kielégítő mennyiségben.

Egy érvük van azoknak, kik ivóvizül a mélykút vizét akarják a Béga megszürt, tehát tiszta, ártalmatlan bakteriumoktól ment vízzel szemben és ez az, hogy a mélykút vizét mindjárt hűsen kaphatják. Csak hogy sem közegészségi, sem egészségügyi szempontból nem követelmény, hogy az ember hűs vagy hideg vizet igyon. Aki pedig kellemes hűs, szóval élvezeti italt óhajt, az hűtse be vizét pincéjében, házi kútjában vagy jégszekrényében, avagy élvezzen — pezsgót.

Ugy látszik, az a főfogás, hogy a Béga vize tele van betegségek okozó bakteriumokkal. Pedig senki se szerzett erről még igaz, bakteriológiai vizsgálat útján való meggyőződést. Vegyünk vizet városunk felett, az erdő táján a Bégából, ott, hol városunk szennyéből még nem jutott bele semmi és vizsgáltsuk meg azt körözök bakteriumokra, nevezetesen typhus- és cholera-bacillusokra. Meglehet, hogy éveken, sőt évtizedeken keresztül se fogunk abban betegségek okozó bakteriumokra találni.

A Béga vizének iszapos volta nem jelenti annak fertőző voltát. Az ember szennyezi be körözök bakteriumokkal és teszi ezáltal fertőzővé a folyóvizet. De a legközelebbi hely, hol a Béga ily szennyeződésnek ki van téve: Bégaszentgyörgy. Ott is csak egy sor ház fekszik a Béga mentében, mely fertőzheti a folyót; különben a község nem vezeti szennyét a Bégába, a hogy mi becskerékiek tesszük. De ha e lehetséges, bár kis mértékű fertőzés Bégaszentgyörgy részéről nagyobb mértékű is volna, akkor is eltűnnének a vízből ily hosszú uton a folyó önmegtisztulása által a fertőző elemek.

A mi Bégavizünk azért egészségtelen, mert a városunk által beszennyezett vizet használjuk és ezt ittak a városon alul kapva — szüretlenül — azelőtt még a megyei kórházi betegek is. A városunk felett, az erdő táján merített vizet korántsem egészségtelen, mert nincs még Becskerek által megfertőzve. Ha azt a fertőzött vizet ott ülepítő medencében az iszapjától előbb megszabadítjuk, azután kitűnő szűrőn, esetleg két szűrőn át megtisztítjuk, kifogástalan vizet kapunk; miként jó házi szűrővel is. Volna ivásra és minden célra alkalmas vizünk, így főzésre is. A mélykútak kemény vize ugyanis főzésre alkalmatlan; az ebben kételkedő egyen pl. ilyen vízben főtt hüvelyes főzeléket, igyon ilyen vízzel készült feketét avagy teát.

Hogy Becskerek területén a tervezett mélyebb mélykútak vize mind ivóviznek kifogástalan legyen, az kétséges. Még kétségesebb, hogy állandóan elegendő ivóvizet adjanak. Szegeden tavaly a mélykútak öt hónapon keresztül nem tudták az ivóvízszükségletet fedezni. E tényt semmiféle magyarázat sem meg nem döntheti, sem jóvá nem teheti. Nálunk is tavaly több mélykútunk elapadt volt. A Majna mellett Frankfurtban 280 mélykutat kellett furatni, hogy a város megkaphassa teljes vízszükségletét: naponta 10000 m³-t. (Megjegyezzem az ottani talajvíz lágy víz, tehát minden igényt kielégíti). Városunk összes vízszükséglete napi 2500 m³-re számítandó, ha minden szükségletnek, követelménynek ideálisan, azaz tökéletesen meg akarunk felelni. E vízmennyiséget és a város fejlődésével beálló többletet is a Béga mindenkörön megadja; holott a terebe vett 4—5 mélykútból az igényelhető jó ivóvíz mennyisége se biztos. Házi kútaink többsége rossz, ibatatlan vizet ad. Azt hiszem, különben is gyöngye állatnyesztésünknek szintén javára volna, ha gazdáink házi állatainknak tiszta folyóvizet adhatnának. Az volna az ideális, ha csak úgy folyna bele minden házba a vezeték csövén a Béga tiszta vize!

Az évekkel ezelőtt ártézi kútak furásával tett és kitartással végzett kísérletek eredménytelenségükkel eléggé bebizonyították talajvízrétegeink vizben való szegénységét. Hogy pedig a mélyebbre tervezett mélykútak vize minőségileg, pl. kémiai alkotó részek tekintetében jobb legyen mostani mélykútaink vizénél: ez pusztán föltevés, tisztán csak remény.

Az előadottak foglalata: a tervezett mélykútakból kaphatunk kifogástalan és elegendő ivóvizet. De csak ivásra való vizet. Ez lehetséges. De bizonyos, hogy a Bégából szerezhetünk minden célra szükséges, minden igényt teljesen kielégítő és mindenkörre elegendő vizet.

Hivatkozom és felhívom a figyelmet még Benyó Albin és Winger Ferencnek a „Torontál”-ban megjelent kitűnő szakértő cikkeire, melyek javuk részében szintén a mélykútak ellen és a Béga vizének felhasználása mellett szólnak.

Tétessünk előtanulmányokat, végeztessünk kémiai és bakteriológiai vizsgálatokat a Bégából az erdőnél vett és házilag megszürt vizre vonatkozólag! És ne sietessük el, ne kockáztassuk a jelentős egészségügyi kérdés megoldását azzal, hogy máris, tehát elhamarkodva kutfuró mérnökkel szerződést kössünk a munka megkezdésére nézve.

Mert nem lesz vízvezeték, vagy lesz vízvezeték és nem lesz víz!

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület olvasóhelyisége (Váraljai-utca 9. sz.). Nyitva mindennap délután 5 órától este 10-ig, vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig.

Február 2. A zenekedvelők és a Harmonia közgyűlése.

Február 2. Szabad liceum felolvasása d. u. 5 órakor.

Február 4. Kiss Ernő szobor-bizottság ülése.

Február 12. Közig. bizottság ülése.

— Gyertyaszentelő Boldogasszony. A róm. kath. egyház holnap ünnepli meg Gyertyaszentelő Boldogasszony napját, emlékére azon időnek, mikor Mária a kis Jézust Mózes törvényei szerint bemutatván, áldozatul egy pár gerlicét ajánlott fel. Az egyház ennek emlékére akként ünnepli, hogy gyertyát szentel, a melylyel a világságot jelképezi. A holnapi ünnep alkalmával a r. k. plébánia-templomban délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet lesz gyertyaszenteléssel, mely után a hívők körmenetre indulnak.

— Személyi hír. Mikics János honvéde Szegedről tegnap este Nagybecskerekre érkezett, hogy a helyben állomásozó honvédszázados felett személt tartson.

— Iparhatósági ütés. A városi iparhatóság tegnap délelőtt 11 órakor Mattanovich György városi I. jegyző elnöksége alatt ülést tartott, amelyen folyó ügyek tárgyalása mellett Kirtyánszki Milutinnak adtak ki ipar engedélyt szatocsüszlet nyitására.

— Tisztelges az új tanfelügyelőnél. A „Messinger-féle leánynevelő intézet” tantestülete ma délelőtt tisztelget Láng István, Torontálvármegye új kir. tanfelügyelőjénél. Messinger Karolin igazgató údvözölte a kir. tanfelügyelőt, akit a vallás- és közoktatásügyi miniszter az intézet felügyeletével megbízott, kérve az intézet iránti jóindulatát, amely intézet már rövid 3 évi fennállása alatt is mindig arra törekedett, hogy a magyar leánynevelésnek minél nagyobb szolgálatot tegyen. Láng István kir. tanfelügyelő hivatalos szívélyességgel fogadta a tisztelgető küldöttséget, kerit, hogy iránta bizalommal legyenek és megígérte, hogy az intézetet mindenkör hathatósan támogatni fogja.

— Egy királyi kitüntetésről. Abból az alkalomból, hogy a király legutóbb kitűnő kollegánkat, Barát Armin, a „Temesvári Zeitung” volt szerkesztőjét, a miniszterelnökségi sajtóiroda tagját, ő felsége a „királyi tanácsos”-i címmel tüntette ki, a „Jövendő” a következőket írja róla:

Barát Armin publicisztikai működésével alaposan rászolgált a királyi kegyre, melyet az egész magyar újságírói kar osztatlan örömmel fogadott, bizonyosságunk annak, hogy legfelsőbb helyen a hivatali érdemek mellett a szellem munkáját is kezdik honorálni. A nemrég elhunyt Irvingről beszélük, hogy nem saját magáért volt büszke pári méltóságára, hanem, mert a méltóság adományozásában annak a társadalmi osztálynak elismerését látta, amely Shakespeare korában egyrangban állott a lovászok kasztjával. Az a híressé vált szellemtelen bismarckida, a mely oly kegyetlen igazságtalansággal sújtotta Európa szellemi elitejét, a sajtó munkásainak közelebb való megismerésével hitelét veszítette ugyan és ez a Bismarck-féle „pályatévésztés” csak akkor lenne igazságos, ha a vaskancellár azt akarta volna mondani, hogy ugyanannyi tehetséggel, tudással és munkakedvvel más pályán az írói sok közkatonája és tábornoka talán nagyobb eredményeket tudott volna elérni és több elismeréssel találkozott volna, mint a hírlapírás idegölő robotjában.

Barát Armin nagy érdemeket szerzett pályáján a magyar állameszme védelme körül, mert olyan exponált vidéken és olyan időben működött, midőn igazán nagy tudású, erős judiciumu tolforgatókra volt szüksége a hírlapiradalomnak a nemzetiségi küzdelmek leverésére. Vezércikkeit éles politikai látás, higgadság és az az előkelő hang jellemzi, amely mintha kiveszöben lenne a magyar újságírásban, talán a jelenben nagyon is felkavart politikai pártszervevények miatt. Minden-

kor szívesen állott a közügy szolgálatában, akár művészet, akár jótékonyági mozgalmat kellett támogatnia.

A társaságban szeretetreméltósága és szellemessége közkedvelté tették, megkülönböztetett modorát pedig megirigyelhetné minden diplomata.

Egy volt munkatársától hallottam a következő anekdotát, amely bohém kedélyét jellemzi: Barát Armin mindig sokat adott lapja jólérsztültségére. Egyszer a „soros” reporter egy szenzációs hírt közölt, amelyet azonban másnap megcáfoltak.

— Kedves barátom, nem tűröm, hogy ön hasból írjon, — mondta szigorú hangon a munkatársnak. — Ezért különben egy fillér honoráriumot sem fizetek.

— De szerkesztő ur, csak nem kívánja, hogy a levegőből írjak, vágott vissza a szellemes munkatárs.

Barát Armin arca felderült és kifizette a hírlapikacsá honoráriumát.

Újságírói és publicisztikai képességeit a magyar kormány is elismerte, midőn meghívta a miniszterelnöki sajtóirodába, ahol a rendelkezésére álló széles munkakör betöltésével továbbra is csak hasznára lesz a közügynek.

— A miniszter elismerése. Abból az alkalomból, hogy Perjessy László, a szegedi királyi állami felsőkereskedelmi iskola volt igazgatója ezt az állását elhagyva, átvette a kereskedelmi és iparkamara titkári hivatalát, dr. Lukács György közoktatásügyi miniszter a következő levélben fejezte ki Perjessynek a közoktatásügyi terén szerzett érdemei iránti elismerését:

Tekintetességnek saját kérelmére történt nyugdíjazása alkalmából őszinte elismerésemet és köszönetemet nyilvánítom kiváló s eredményes szolgálatait, melyeket évek során át különösen a polgári és kereskedelmi iskolai oktatás ügyének előmozdítása érdekében mindenkör buzgósággal és szakértelemmel fejtett ki. Elismeréssel vettem tudomást arról az érdemes munkásságról is, amelylyel a gondozására bízott intézet fejlesztését példás sikerrel vezette s gondos közreműködése folytán az intézet részére a társadalmi pártoló érdeklődését és tiszteletét megnyerte. Kívánom, hogy Tekintetesség lelkiismeretes munkásságának gyümölcseit még sokáig élvezhesse zavartalan megelégedéssel. Budapest, 1906. január 18. Tisztelettel Lukács, s. k.

— Milyen időnk lesz? Meteor a február havi időjárásról a következő jóslatot teszi: Február hó csomópontjai 1., 2., 9., 13., 14., 16., 20., 21., 22., 23., 25. és 26-ra esnek. Ezek közül leg-erősebb hatása a 9., 13., 23. és 25-ikének lesz. A 9-iki hidegebb, a 13-iki csapadékos és a 23. és 25-iki hideg jelleggel, amidőn viharos befolyások is érvényesülhetnek. Február eleje még változatos, majd a 2-iki csomópont hatáskörében enyhült, állandóbb időjárás, mire csak a 9-iki fog zavarólag hatni, de ezen csomópontot követőleg ismét inkább állandóbb lesz időnk majdnem egészen 20-ig, amelyet követőleg varhatnak erősebb és nagyobb változást hideg jelleggel. Meteor januári jóslata teljesen bevált és jól renomeztott forrás most a budapesti tőzsdén az időjárás leg-kompetensebb előrejelzője. Nem is lehetett ma a spekulánsok kezében egyebet látni a „Meteor” rózsaszínű lapjánál.

— A vadorzás meggátolása. A földmivelésügyi miniszteriumhoz az idei télen szokatlanul sok panasz érkezett a vadorzás miatt, melyek napirenden vannak. Mivel a földmivelésügyi miniszterium a panaszokat alaposan vizsgálta és Feilitzsch Artur báró földmivelésügyi miniszter különösen nagy gondot fordít a vadászati ügyekre, a legerélyesebb rendszabályok életbeléptetését javasolta a belügyminiszternek. Mint értesülünk a belügyminiszter utasította a csendőrséget, hogy a községekben minél sürűbben és minél szigorúbban tartsanak fegyvervizsgálatot.

Gyakori láz

és nehéz betegségek után a lábbadozónak jó erősítő szerre van szüksége. Minden más szernél alkalmasabb a csukamájolaj a test zsírállománya, a csontok és izmok erősítésére. A SCOTT-féle EMULSIÓ a csukamájolajat oly izletes és könnyen emészthető formában nyújtja, hogy maga a leggyöngébb beteg is e készítményt minden ellenszenv nélkül veszi be és emésztheti meg. A SCOTT-féle EMULSIÓ a legfinomabb norvégiai gyógyszerkamájolajból készül méz és nátrion hypophosphitok hozzáadásával.

A SCOTT-féle Emulsió valódiságának jele „A hátán csukát vivő halász” védjegy.

Kapható minden gyógyszerárban.

Ezen lapra való hivatkozásnál és 75 fillér levélbélyeg beiktatása ellenében mintautóval bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL,
„Városi gyógyszerár” 98-99.10
BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/30.

Egy eredeti üveg ára: 2 korona 50 fillér.

A kinek fegyverengedélye vagy vadászati engedélye nincs, azoktól a fegyvert kobozzák el és ellenük a megtorló eljárást indítják meg. A csendőrségnek külön utasítást adtak, hogy az ismert vadászokat különösen szemmel tartásuk, mert ezek veszélyeztetik leginkább a személy- és vagyonbiztonságot az erdőben. A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint az idei télén a duvadak elszaporodtak és több mint húsz vármegyében a hatóságok intézkedésére elrendelték a duvadak irtását. Ezekért tudvalevőleg jutalomdíjakat adnak. A földművelésügyi kormány ez évi március hó elején fogja kiutalványozni a duvad irtásáért a jutalmakat. Ezidén több ezer koronára rug ez az összeg.

Öngyilkos véglegény. Nagykikindán a legutóbbi szerelmi tragédia felett még el sem isült a szenzáció, már egy másik fiatalembert is önkéntes halálba kergetett a szerelem végzete. Kovács Mihály ottani fiatal kádarmester az áldozat, aki ottár helyett a halálba ment. Kovács Mihály véglegénye volt egy padai leánynak s nem sokára az esküvőt is meg kellett volna tartani, de utóbbi időben akadály merült fel a házasság ellen. Ezt a fiatal mesterember annyira a szívére vette, hogy kedvre virradó hajnalon kukoricagoréjában felakasztotta magát. Mire hozzátartozói ráakadtak, már hült tetemét találták.

Iparosok takaréka és előlegszövetkezése Nagybecskerekén. Mult év október hó közepé táján a szokásos reklámok és felhívások mellőzésével és egészen csendesen egy új pénzügyi alakult városunkban „Iparosok takaréka és előlegszövetkezése Nagybecskerekén” cím alatt. E pénzügyi intézet oly csekély befizetésekkel dolgozik, hogy az ember azt hinné, képtelenség ilyen módon tőkéhez jutni. A heti befizetések ugyanis részlegyenként 10 fillért tesznek ki, de az üzletrészek jegyzése korlátlan s ez segítette fel a szövetkezetet, hogy ma már körülbelül 200 tagja van, kik összesen 2400-2500 üzletrészt jegyeztek, s ezek után fizetik be a heti járulékokat, amely befizetések közül az intézet 5 év múlva 60000-65000 koronányi tőkével fog rendelkezni. Igaz ugyan, hogy ez a tőke nem oly nagy, mint a más intézetek alapítójé, de a csekély befizetések tekintetbe vételével nagyon is tekintélyes összeg és az intézet céljainak mindenben megfelel. A szövetkezet iparosságunkra nézve csak hasznos lehet, mert első sorban az iparosokat a takarékoságra serkenti a legapróbb befizetésekkel, másodsorban pedig főleg kisiparosainknak, kik eddig a kölcsöntől majdnem elzárattak, olcsó kamatu kölcsönadásokkal siet segítségükre. Itt felhívjuk iparosságunk figyelmét a szövetkezetnek hirdetésnyére.

Tüzeset Nagykikindán. Mint Nagykikindáról jelentik, Kéler Antal ottani jómódu asztalosmester újonnan épült nádfedeles háza tegnap ismeretlen okból kigyulladt és porrá égett. A kár tetemes.

Tanító a csillagbörtönben. Bacsó Sándor kis zombori tanítót embertársai közbizalma a község hitelszövetkezetének pénztárkezelésével bízta meg. Bacsó ezt úgy hálalta meg, hogy a hitelszövetkezet pénzéből 43 000 koronát sikkasztott. E bűne miatt a nagykikindai törvényszék két évi börtönrre ítélte. A vizsgálati fogságának ideje alatt újabb bűnbe esett Bacsó. Ugyanis több ezer koronára volt biztosítva és hogy a sikkasztás következtében elrendelt végrehajtás alól megmentése ezt az összeget, lefoglalta és a felesége meg a gyermekei nevére íratta. Ez is kitudódott és újabb bűnpöri indítottak ellene. A nagykikindai törvényszék ezért is elítélte három és fél évi börtönrre. Ez az ítélet most vált jogerőssé és Bacsót tegnap szállították be a szegedi csillagbörtönbe, ahol munkajegyzővé nevezte ki Mecsér József börtön-igazgató.

Elveszett kutya. Elveszett kedden este egy nyolc hónapos kis foxterrier kutya. A kutya fehértestű, fején és farkán fekete foltokkal. Bőrnagyakóvén „Pici” név van bevéve. A megtalálót kerik, hogy a kutyát illő jutalom ellenében adja át a „Torontái” szerkesztőségében.

A nagykikindai szerelmi dráma.

— február 1.

A napokban Nagykikindán történt szerelmi drámáról a nagykikindai „Torontái Hírlap” a következő részleteket írja:

A fiatalok szerették egymást s a szülőknek nem volt kifogásuk a frigy ellen. A két család megegyezett közös egyetértéssel, hogy a kaucióhoz szükséges összeg egyik felét Grubitsék, másik felét a hadnagy szülői adják s ekkép elintézték a két fiatal szerelmes anyagi ügyeit, arra készültek, hogy a napokban megtartják a hivatalos eljegyzést. S egyszerre csak előáll a fiatal ember atyja, Vetter Márton paksi takarékpénztári pénztárnok és földbirtokos s rövidesen kijelenti, hogy minden ígéretet visszavon, a kaucióhoz s mit sem ad.

A nem várt akadály úgy hatott a fiatal hadnagyra, mint a villámcsapás derült égből. Öngyilkosságra gondolt s mikor tervében megállapodott, erről menyasszonyát is értesítette, aki viszont azt írta neki, hogy vele együtt akar meghalni. Minderről Grubitsék semmit sem tudtak szombat reggelig, mígnem ők is megkapták Vetter Márton mindent visszavonó levelét. A legrosszabbra még ekkor sem gondoltak, hiszen elrendezhették volna valahogyan a fiatalok ügyét, pláne hogy a fiatalembert rendkívül megszerették s az is a legodaadóbb szeretettel ragaszkodott a leány szüleihez. De gyanus volt előtűk leányuk viselkedése, tetteit vádamsága s ezért egy percig sem hagyták magára. A végzetes vasárnap éjjelen is Grubitsné virrasztott leánya mellett s csak hajnali 4 óra tájban nyomta el pillanatra az alom. Ezt az alkalmat a halálra elszánt leány felhasználva, gyorsan némi ruhát kapott magára s kiszökött. Mire hiányát észrevették és követték, már későn volt.

Grubits Mariska egyenesen a szállóba sietett véglegényéhez, kit sűrűsen arra szólított fel, hogy ölje meg. A férfi — látva imádott jegyesét, megtántorodott szándékában, elsapadt s vonakodott a leányra löni, ámde ekkor a leány — nem ismerve kegyelmet magára iránt, tisztí becsületére s férfiú bátorságára appellálva, erőlyesen sürgette, hogy ölje meg. Erre a fiatal ember letérdelt, a leány szívének szegezve nyolc-övetű szolgálati revolverét és elsütötte. A golyó a szív táján batolt be a testbe s a hátán, a lapocka felett jött ki. Aztán ő maga ellen fordította a fegyvert, de magára jobban célzott. A golyó szívébe furódott s nyomban megölte.

Par percere a végzetes tett után megjelent a leánya keresésére indult Grubits ügyvéd, aki leányát eszméletlenül a földön fekve találta. A halálosan sérült leányt, kinek dr. Spitzer Mór, dr. Szimits Pál és dr. Lipner Emil nyújtottak az első segélyt, hazaszállították, ahol a halálal vívódik, Vetter pedig a helybéli buszrakattanya halottas kamrájába vitték, ahonnan holttestét tegnap Paksra szállították.

Adatainkat, írja a „Torontái Hírlap”, a leghitelesebb forrásból, a két család leveleiből merítettük s az úgy kellő megvilágítására és jellemzésére annak, mily szerepe volt a véglegény családjának e tragikus eset előidézésében, csak még azt a sürgönyt említjük fel, melyet a szerencsétlen hadnagy szülői részére hátrahagyott, s melyben arra kéri apját, hogy jöjjenek el a temetésére, de testvére ne jöjjön el.

Ez a testvér volt állítólag oka annak, a miért Vetterék fiukat a halálba kergették.

Multság.

Farsangi naptár.

1906. febr. 3. Az izr. nőegylet jelmezestélye
 „ 10. Máv. műhely alkalmazottai táncestélye
 „ 17. A felső keresk. iskola Jókai-estélye.
 „ 24. A jótékony nőegylet gyermek-jelmezbálja.
 „ 24. A jótékony nőegylet estélye.

* Burestély. Ma este 8 órai kezdettel tartja meg a nagybecskereki burasztaltársaság táncestélyt a kaszinó összes termeiben. Bátran mondhatjuk előre is, hogy a mai multság egyike lesz a farsang legkedélyesebb estélyeinek, amely mindenképen a legsikerültebb multságoknak ígérkezik.

* A felső kereskedelmi iskola Jókai-estélye. amely folyó hó 17-én lesz a kaszinó összes helyiségeiben, mind nagyobb érdeklődést kelt a közönség soraiban. A diákok serényen készülődnek a hangversenyre, melynek egyes pontjai méltán tarthatnak számot az érdeklődésre. A meghívókat most küldik szét.

Irodalom.

* Egy nagybecskereki művész sikere. Többször megemlékeztünk arról a dicséretes szereplésről, melyet Zsiross Dezső, városunk szülöttje, mint a budapesti zeneakadémia növendéke fejt ki. A fővárosi sajtó legújabbban az országos zeneakadémia olvasókör hangversenyéről írva, különösen kiemeli Zsiross Dezső bravuros orgonajátékát, majd dicsérettel emlékszik meg „Zsiross Dezső két zongorára írt tüzes, partogó ritmusú” Tarantellájáról, melyet ezúttal először mutattak be s melynek előkelő művészi nivójáról talán az a körülmény tanuskodik legjobban, hogy a saját tanárja játszott a darabban. Őszintén örülünk rokonszenves földink e legújabb sikerének.

* Népnevelés címmel Bárczy István és Weszely Ödön szerkesztésével a Franklin-társulat új havi folyóiratát ad ki. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-utca 4. Előfizetési ára egész évre 20 kor., félévre 10 kor., negyedévre 5 kor. Tanárok, tanítók, községi- és körjegyzők részére 20% engedmény. Egyes szám ára 2 korona.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, február 1. (A „Torontái” eredeti távirata.) Fejérvary Géza báró miniszterelnök ma este Bécsbe utazik, hogy jelen legyen pénteken a külügyminiszter elnöklése alatt tartandó közös miniszteri értekezleten.

A koalíció válasza.

Budapest, február 1. (A „Torontái” eredeti távirata.) Koalíciós körökből eredő hírek szerint a koalíció válasza a király üzenetére három főpontot tartalmaz. Ezek a katonai, gazdasági és belügyi kérdésekben körvonalozzák meg az álláspontját és mintegy programját adják meg a koalíciónak. Valószínű, hogy a király nem ad rögtön választ, hanem előbb tanácskozik Pitreichkel.

Mi lesz?

Budapest, február 1. (A „Torontái” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Itteni politikai körökben beszélnek, hogy az udvarnál szívesen és örömmel várják Andrássyt abban a reményben, hogy meghozza a békés kibontakozást, a melyet az udvar is hön óhajt. A vezető politikusok között az a nézet uralkodik, hogy a király átveve Andrássytól a koalíció választát, előbb tanácskozik bizalmas tanácsadóival, azután felel a koalíciónak, amely ultimátum jellegű lesz. Ha a koalíció elfogadja a király föltételeit, akkor a király Budapestre jön s itt fogadja a vezető politikusokat, első sorban Kossuth Ferencet.

Ez esetre a különböző előkészületek után február 20-25 ike körül várható az új kormány megalakulása.

A válság katonai szempontból.

Budapest, február 1. (A „Torontái” eredeti távirata.) A bécsi „Zeit” mai számában előkelő katonai forrásból cikket közöl, mely szerint a király katonai tanácsadói főleg azért elleneztek a koalíció katonai követeléseit, mert azt hitték, hogy azok a hadsereg kettéválasztására vezetnek. Miután azonban az e téren tornyosuló nehézségek eloszoltak s a hadsereg a további bonyodalmak között nem felelhetne meg kellőképen hivatásának, főképpen az ujoncok és a pénz hiánya miatt, azonkívül a balkáni zavarok is szükségessé teszik a helyzet szanálását, katonai szempontból szintén helyeslik, hogy minden erővel odairányul az igyekezet, hogy a válság mielőbb megszünjék.

Ugron kilépéséről.

Budapest, február 1. (A „Torontái” eredeti távirata.) Ugron Gábor a „Nap” mai számában ismét nyilatkozik a vezérőrbizottságból való kilépésének okairól. Ugron azt mondja, hogy ő a vezérőrbizottság értekezletén kijelentette, hogy olyan fontos üzenetet, mint a milyen a királyé írásban kellett volna kapni, ugymint szeptember 23-ikán. Indítványozta, hogy a vezérőrbizottság kérje a királyt, adja írásban izenetét. Ezt a vezérőrbizottság nem fogadta el, e ért tehát ő kilépett.

József főherceg estélye.

Budapest, február 1. (A „Torontái” eredeti távirata.) József főherceg tegnap este budai palotájában fényes estély adott, melyen megjelentek a miniszterelnök vezetésével a kormány összes tagjai, a főpapság számos tagja, az országgyűlés mindkét házának elnöke, a főúri családok tagjai nagy számmal, számos író és művész, több tábornok és főtisztviselő.

A nagybeteg hercegprímás.

Budapest, február 1. (A „Torontái” eredeti táv.) Vaszary Kolos biboros hercegprímás állapotában a ma kiadott orvosi jelentések szerint ismét rosszabbodás állott

be s környezete a közeli katasztrófától tart.

Elhunyt főrend.

Budapest, február 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik. Erdődy Ferenc gróf főrendiházi tag tegnap este, mikor a bécsi Operából hazament, hirtelen rosszul lett s rövid idő múlva meghalt.

A vámháboru.

Budapest, február 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, az összes körökben egyre jobban nyilvánul az óhajtatás, hogy Magyarország-Ausztriával rendes viszonyok álljanak helyre. A szerb kereskedelmi miniszter egy újságíró előtt azt a reményét fejezte ki, hogy Magyarország nem sokára meg fogja szüntetni a határozott s akkor könnyű lesz a békés meggyezés. A békés kedv következtében tegnap esett az aranyársó, ellenben az élelmi cikkek árai emelkedtek. A miniszterelnök tegnap tárgyalta a pártvezérekkel a konfliktusról és a skupstinában a kormányhoz intézett interpellációról. A kiviteli kereskedők ma gyűlést tartottak, melyben követelték még a vámunió elejtése árán is a Magyarország-Ausztriával való békés meggyezést.

Budapesti gabonátözsde

Budapest, 1906 február 1.

A kereskedelmi hivatalos árjegyzése.

Table with columns for Buza (Kilós, 100 kilogr. ára), Egyéb gabonafélék, and various grain types like Rozs, Arpa, Köles, Zab, Tengeri, Ropca.

Határidő üzlet

Budapest, február 1. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén az arak mintegy öt fillérrel estek. Del. zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Table listing prices for Buza (áprilisra), Rozs (áprilisra), Tengeri (májusra), and Zab (áprilisra).

Nyittelek

Advertisement for 'Vegyünk Schwizer-téle selvimet.' by Schweizer & Co. Luzern U/27 (Schweiz).

Közgazdaság

Takarékpénztári közgyűlések

- List of bank meetings: Feb 2. A „Nagybecskereki népbank részvénytársulat” közgyűlése. Feb 2. „Zichfalvai takaré- és hitelgyűlés mint részvénytársaság” közgyűlése. Feb 2. Az „Eleméri takaré-előleg- és hitelszövetkezet” közgyűlése. Feb 2. A „Torontálmezei takaré- és hitelbank” közgyűlése. Feb 2. A Nagybecskereken székelő „Közgazdasági bank mint részvénytársaság” közgyűlése. Feb 2. Az „Antalfalvai járási takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése. Feb 2. A „Magyar-Itébebi községi hitelszövetkezet” rendkívüli közgyűlése. Feb 2. A „Kis-zombori segélyegylet és hitelszövetkezet” közgyűlése.

- List of bank meetings: Feb 8. A „Szárcai népbank mint részvénytársaság” közgyűlése. Feb 11. A „Nagy-szentmiklósi népbank mint részvénytársaság” közgyűlése. Feb 11. A „Párdányi takarékpénztár mint részvénytársaság” közgyűlése. Feb 12. A „Nagyteremői takarékpénztár” közgyűlése. Feb 15. Az „Itébebi takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése. Feb 18. A „Módosi takarékpénztár” közgyűlése. Feb 18. A „B.-Komlósi takarékpénztár” közgyűlése. Feb 18. A „Beodra-karlovai takaré- és előleg-szövetkezet” közgyűlése. Feb 18. A „Beodra-karlovai önszegélyző szövetkezet” közgyűlése.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről. Érvényes 1906 október hó 1-től

Érkezik:

- a) A nagybecskereki pályaudvarra: Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p. Páncsováról: délután 5 óra 40 p. Budapest-Szegedről: reggel 7 óra 23 p.; délután 5 óra 30 perc. Szegedről: (motorokocsi) d. e. 9 óra 37 perc. Budapest-Nagykikindáról: este 9 óra 58 p. b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra: Zombolyáról, Verseczről, Alibunnáról és Temesvárról: este 8 óra 05 p. Hódosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 5 óra 28 p. Páncsováról: reggel 8 óra 27 p. Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 7 óra 05 p.

Indul:

- a) A nagybecskereki pályaudvarról: Páncsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p. Szeged-Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p. Szegedre: (motorokocsi) d. u. 1 óra. Nagyikindára-Budapestre: reggel 6 óra 7 p. b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról: Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p. Temesvár, Versecz, Antalfalva Páncsova és Alibunnára: reggel 3 óra 23 p. Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p. Budapestre: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 33 p.

Basahid község előljáróságától.

306. szám. 1905. 165-3.1

Árverési hirdetmény.

Alólirott község előljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező közlegelő f. évi február hó 25-én d. e. 8 órakor nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 18002 korona, az egyéb árverési feltételek Basahid község jegyzői hivatalánál betekintheők.

Kelt Basahidon, 1906. évi január hó 30-án.

Szavics, jegyző.

Kerestetik használt nagy Wertheim-szekrény

és egy tűzmentes könyvszekrény.

Cím a kiadóhivatalban. (127-x.7)

Hirdetmény.

Crepaja község tulajdonát képező 5 darab 3 éves kiselejtezett sertéskan 1906 évi február hó 5-én délelőtt 9 órakor Torontálvásárhely községben a helypiacon nyíltan árverés útján a legtöbbet ígérőknek középszűrtetés mellett el fognak adatni. Crepaja, 1906 január 30.

(160-22) A községelőljáróság.

Advertisement for 'FOGAK' (teeth) and dental services by Wahl Jakob, including prices for gold, silver, and iron crowns.

Szamos község előljárósága.

59. szám. 1905.

186-1.1

Versenyárgyalási hirdetmény.

Torontálvármegye törvényhatósági bizottsága 1905. évi szeptember hó 11-én kelt 1322. kgy. 4517/1905. számú határozatával jóváhagyott 59. kgy. számú községi képviselőtestületi határozattal Szamos község egy marhahatató kut építését 7585 kor. 86 fillér összeg erejéig határozta el.

A fentemlített munkálat bizottsága céljából 1906. évi február hó 13-án d. e. 10 órájára Szamos község hivatalos helyiségében írásbeli versenyárgyalás hirdették.

A versenyezni óhajtók kötelesek a tárgyalás megkezdése előtt bánatpénz címén az engedélyezett költségek 10%-át letenni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki tervek és részletes feltételek a községi hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Szamos, 1906 évi január hó 26. an.

Szamos község előljárósága.

Advertisement for 'Szőlővessző. Delaware' wine, mentioning 'A világhírű' and 'Szigyártó és Takács'.

HIRDETMEÉNY.

Az „Iparosok takaré- és előleg-szövetkezete Nagybecskereken” (Ipari-estületi székház) működését megkezdte, amit közhírré teszünk azzal, hogy elfogadunk takarékbetétet, folyósítunk kölcsönöket, továbbá hitelműveletekkel és mindenféle a banküzlet körébe vágó ügyletekkel foglalkozunk.

Kiemeljük, hogy üzletrészejegyzéseket még folyton elfogadunk, amit különösen az első sorban érdekelt iparosaink figyelmébe ajánlunk.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

A „Beodra-Karlovai önszegélyző-szövetkezet” közhírré teszi, hogy az alapszabályok 16. §. 2. pontja értelmében a szövetkezet kötelekéből a következő tagok léptek ki.

Table with columns: Tételszám, Főkönyvi lapszám, Kilépett, Üzletrészek száma. Lists names like Condán Salamon, Fránk Magdalena, Opra Kornél.

Beodrán, 1906. évi január hó.

Beodra-Karlovai önszegélyző-szövetkezet.

Szloboda Mihály.

Lutge Sándor.

161-1.1

Meghívó

a „Beodra-Karlovai Önszegélyző-Szövetkezet“ évtársulatának 1906. évi február 18. napján délelőtt 11 órakor az intézet helyiségében megtartandó

III. RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE.

T a r g y:

1. Az igazgatóság évi jelentése az 1905. üzletéről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése és a fölmentvény megadása.
3. Igazgatóság, választmány és a felügyelő-bizottság megválasztása. Beodrán, 1906. évi január hó 28-án.
4. Két tagból álló jegyzőkönyvhitelesítő-bizottság megválasztása.
5. Indítványok.

Lutgé Sándor, elnök.

„Beodra-Karlovai Önszegélyző-Szövetkezet“ zárszámadása az 1905. évre.

Vagyon.

Mérleg-számla 1905. évi december hó 31-én.

Teher.

39/41	Pénzkészlet 1905. évi december hó 31-én	100	88			45	Törzsbetét-számla	19099	50		
44	Takarékbetét az anyaintézetnél	18216	72			37	Tiszta nyereség 1903. évi I-só évfolyam	19	06		
46	Váltó-számla	1912				42	1904.	397	93		
49	Könyvek és nyomtatványok	10		20239	60	50	Kezelési költség	16			
						34	Könyvek és nyomtatványok	34	40	19566	89
						51	Nyeremény, mint egyenleg			672	71
				20239	60					20239	60

Tartozik.

Nyeremény-számla 1905. évi december hó 31-én.

Követel.

40/44	5% betétkamat I. fele	248	84			33	Leírások, kezelési költségek	57	78		
40/44	5% betétkamat II. fele	388	61	637	45	51	Nyereség, mint egyenleg 1905. december 31-én	672	71	730	49
39	Előlegkamatok										
				730	49					730	49

Beodrán, 1906. évi december hó 31-én.

„BEODRA-KARLOVAI ÖNSEGÉLYZŐ-SZÖVETKEZET.“

Grifaton György, pénztárnok.

Spitzer Salamon, könyvelő.

Az igazgatóság:

Saloboda Mihály.

Lutgé Sándor.

Mohaupt Adám.

Jelen mérleg-és nyereség-számlát megvizsgálván, annak egyetértéssel a fő-és segédkönyvekkel mindenben megegyezőnek, a törvény és alapszabályok értelmében készültnek találtuk.

Kelt Beodrán, 1906. évi január hó 28-án.

(161a-1.1)

A felügyelő-bizottság.

Fogarasi Lajos.

Berger Samu.

Aron Jakab.

Nagybecskereki Népbank-részvénytársulat.

A „Nagybecskereki Népbank-részvénytársulat“ t. c. részvényesei az 1906. évi február hó 2-án, péntek, délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében tartandó

XIX. rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívottnak.

Napirend:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Az 1905. évi mérleg előterjesztése.
3. Az igazgatóság jelentése.
4. A felügyelő-bizottság jelentése.
5. A fölmentvény megadása.
6. A mérleg megállapítása s a tiszta nyereség feletti határozathozatal.
7. Három rendes és egy felügyelő-bizottsági póttag megválasztása három évi időtartamra.
8. A választmány kiegészítő választása.

(104-3.5)

Nagybecskerek, 1906. évi január hó 11-én.

Az igazgatóság.

Zármérlegünk a hivatalos órákban intézetünk helyiségében megtekinthető.

13. §. A közgyűlésen minden egyes részvényesnek, kinek részvénye legalább egy hónappal a közgyűlés összeülése előtt a részvénykönyvben az ő nevére átíratott, van szavazati joga. Minden egyes részvény feljogosítja annak birtokosát egy szavazatra, de 20 szavazatnál többet senki sem egyesíthet magában. Minden szavazatképes részvényes magát más szavazatképes részvényes által helyettesítheti, utóbbi azonban a meghatalmazás alapján gyakoroltakkal együtt 20 szavazatnál többet le nem adhat. Nők meghatalmazottak által gyakorolják szavazati jogukat, a gyámság vagy gondnokság alatt állók és jogi személyek törvényes, illetőleg szabályszerű képviselők útján, ha ezen képviselők nem is részvényesek. Az ily képviselő sem gyakorolhat többet 20 szavazatnál.

14. §. Minden részvényes, aki szavazati jogával élni kíván, tartozik legalább 3 nappal a közgyűlés összeülése előtt a saját nevére szóló részvényeket a nem esedékes szelvényekkel együtt a banknak pénztáránál letéteményezni. Erről neki elismervény adatik, amely részére a közgyűlésnél egyidejűleg igazolásul szolgál.

M e g h i v ó.

A „Beodra-Karlovai takaré- és előleg-szövetkezet“

XIX. r e n d e s k ö z g y ű l é s e

folyó évi február hó 18-án délelőtt 10 órakor fog az intézet helyiségeiben megtartatni.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése az 1905. évi zárszámadásról és a felmentvény megadása.
3. Az elnök, vezérigazgató, igazgatóság és a felügyelő-bizottság megválasztása.
4. Netáni indítványok tárgyalása.
5. Három tag megválasztása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítése végett.

Beodrán, 1906. évi január hó 28-án.

Lutge Sándor, elnök.

Jegyzet: Az alapszabályok értelmében csak azon részvényesek élveznek a közgyűlésben szavazati jogot, akiknek részvényei legalább 14 nappal a közgyűlés előtt a részvények könyvében neveikre lettek írva.

A „Beodra-Karlovai takaré- és előleg-szövetkezet“
mérlege 1905. évi december hó 31-én.

Vagyon.		Teher.			
74	Pénztári készlet 1905. évi december 31.	13550 40	9	Törzsbetét	24960
58	Leltár	190 29	87	Visszleszámítás	3300
34	Giró-számla	574 67	88	Betétek	146754 43
77	Váltó-számla	163779	91	Tiszta nyereség 1905. évi december 31-én	3079 93
		178094 36			178094 36
Veszteség.		Nyereség.			
71	Adó és községi pótdadó	763 83	65	Különféle illetékek	298 24
59	Tökésített betét-kamat I. félévre	2507 06	62	Váltó-kamat	14231 61
57	Tökésített betét-kamat II. félévre	2702 10			
60	Kamat-adó 10% I. félévre	250 71			
60	Kamat-adó 10% II. félévre	270 21			
79	Kifizetett betét-kamat	200 37			
80	Ez utáni kamat-adó 10%	20 04			
67	Kezelési költségek	765 60			
68	Tiszti fizetések	3060			
81	Visszleszámítási kamatok	787 89			
72	Könyvek és nyomtatványok	122 11			
91	Tiszta nyereség 1905. évi december 31	3079 93			
		14529 85			14529 85

Beodrán, 1905. évi december hó 31-én.

„Beodra-Karlovai takaré- és előleg-szövetkezet“.

Grifaton György, pénztárnok.

Szloboda Mihály.

Lutge Sándor, vezérigazgató.

Spitzer Salamon, könyvelő.

A z i g a z g a t ó s á g:

Szloboda Mihály.

Mohaupt Adám.

Czuczity Danilo.

Spitzer Ignác.

Bergenthal József

A fő- és mellékkönyvekkel minden részben összehasonlítottán és helyesnek találtatott. — Beodrán, 1906. évi január hó 28-án.

A f e l ű g y e l ő - b i z o t t s á g:

Schön Vendel

Havlik József.

Herodek Karoly.

(162-11)

Védjegy: „Horgony“.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótlék

Ez a régióknak bizonyult háziszere, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult küszvényel,
száraz és meghűléseknél bedörzsölés-
képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
már bevásárláskor óvatossá legyünk és
csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a
„Horgony“ védjeggyel és a Richter cég-
jegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva.
Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és úgyszólván minden gyógy-
szertárban kapható. — Főraktár: Török
József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszer-tára
az „Arany oroszlánhoz“, Prágában,
Elizabethstrasse 5. neu.

(21-25.5)

FELTŰNŐ UJDONSÁG.

Delice

legjobb valódi francia
SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszerűen veszi és többé mászt nem szíhat.

(48-104.9)